

Szociális képzésben részt vevő hallgatók a családsegítés általános és speciális feladatainak gyakorlatában

Boldogné Árva Anna
családgondozó, tereptanár

Intézményünk a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény Tabán Családsegítő Közösségi Ház több mint húsz éve működik Szeged városában a családsegítés területén. Három telephelyen áll a lakosság rendelkezésére (Sás u 2., Bölcs u 11. és Vám tér 5.) Az intézmény fő feladata szociális és mentálhigiénés segítségnyújtás rászoruló egyének, családok részére a szociális munka eszközeivel és módszereivel.

Családgondozóként és tereptanárként több mint tíz éve foglalkozom hallgatókkal.

Az intézményünkben megforduló hallgatókat többféle csoportba lehet sorolni:

- Szociális munkás és szociálpedagógus hallgatók
- Nappali tagozatos és levelező tagozatos hallgatók
- Intézménybemutatáson részt vevő I. évfolyamos hallgatók
- Hetente egy napos gyakorlaton résztvevő II. évfolyamos hallgatók
- Fél éves összefüggő terepgyakorlatot végző hallgatók

A családsegítésben résztvevő hallgatóknál minden esetben törekszünk arra, hogy megismerjék az intézmény feladatait, klienskörét, működési rendjét, szolgáltatásainak teljes körét. Eddig elsajátított elméleti ismereteit próbálja meg hasznosítani a gyakorlatban, illetve helyesen alkalmazza azokat. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy fejlődjenek a hallgatók készségei: kommunikáció, empátiás készség, konfliktuskezelés, önismeret. A kompetenciahatárok, etikai normák, egyéni felelősségvállalás erősítése kiemelten fontos feladat a szociális munka területén. Mivel a mindennapi munka során számos társintézménnyel kerülünk kapcsolatba, ezen szervezetek tevékenységének megismerése és

az intézmények közötti együttműködés gördülékennyé tétele folyamatos feladat.

A hallgatókat igyekszünk a családsegítés összes tevékenységébe bevonni. Általános feladatként mindennapos történések az ügyfélfogadásban, az ügyfelekkel kapcsolatos ügyintézésben való részvétel, a segítő beszélgetés figyelemmel kísérése és a gyakran előforduló krízisek kezelése. A hallgatókat igyekszünk bevonni a munkához kapcsolódó egyéb munkaformákba, úgymint munkaértekezlet, esetmegbeszélés, esetkonferencia. A mindennapi adminisztráció és dokumentáció vezetését is fontos megismerniük. Intézményünkben többféle csoportfoglalkozást működtetünk, melyen folyamatosan részt tudnak venni illetve rendezvényeink szervezésében és lebonyolításában is segítséget tudnak nyújtani (tábor, családi nap, kézműves foglalkozás).

A családsegítés kötelező feladatkörébe tartozik az észlelő-jelzőrendszer működtetése. A magánszemélyek és hivatalos szervezetek által leadott jelzéseken túl rendszeres időközönként szervezünk fórumokat különböző témákban.

Speciális feladatként működtetünk adósságkezelési szolgáltatást, amelyben a közüzemi díjhátralékkal küzdő lakosság részére nyújtunk hatékony segítséget. Minden hallgató betekinthez ezen szolgáltatásba is. Egyéb speciális feladataink, mint a börtön program és a pszichiátriai betegekkel folytatott munka nagy érdeklődésre tart számot az arra affinitást érző tanulóknál.

A tanulmányok teljesítéséhez szükséges interjúkészítési technikák elsajátításában, az interjúkészítésében, a munkanapló vezetésében, intézménytanulmány és esettanulmány elkészítésében is segítséget nyújtunk.

A több évre visszanyúló tereptanárként végzett munka tapasztalatait az alábbiakban lehetne összefoglalni:

Összességében pozitív a tapasztalatunk az érdeklődés, a hozzáállás, a motiváció és a beilleszkedés területén. A mindennapi élethez szükséges ismeretek, készségek sok esetben gyakorlásra szorulnak. Az ügyfelek és munkatársak felé való nyitás, kommunikálás, önálló kezdeményezés hiánya tapasztalható különösen az alsóbb évfolyamos, nappali tagozatos hallgatóknál. Az írásbeli fogalmazás, szövegértés némely esetben nehézkes pl. jogi szövegek, határozat értelmezése gondot jelent, a szakmai nyelvezet elsajátítása hosszú tanulási folyamat eredménye.

Összességében megállapítható, hogy az összefüggő terepgyakorlatban nagy jelentősége van a korábbi gyakorlatokon való aktív részvételnek. A tudatos szakmaválasztás is észrevehető a munkához való hozzáállásban és motiváltságban.

A képzés jövőjét szem előtt tartva a duális képzés működtethetősége, megvalósíthatósága reális célnak tűnhet, természetesen a megfelelő finanszírozás esetén.